17th INTERNATIONAL SPORT SCIENCES CONGRESS®

13th - 16th November 2019

Aska Hotel, Lara - ANTALYA / TURKEY

BOOK of FULL TEXT

TAM METİN KİTABI

www.sbk2019.org

ORGANIZATION SECRETARIAT

burkon

t:90 444 9 443

kongre@burkon.com

SCIENTIFIC SECRETARIAT

Dr. Süleyman Patlar

E-Posta : spatlar@gmail.com

Selcuk University

Faculty of Sport Sciences,

Konya-TURKEY

17. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi

17th International Sport Sciences Congress

13 – 16 Kasım 2019, Aska Hotel, Lara - Antalya

13th – 16th November, 2019, Aska Hotel, Lara – Antalya, Turkey

TAM METİN KİTABI
BOOK of FULL TEXT

ISBN numarası: '978-605-68414-3-9'

DAVETLI KONUŞMACILAR

- Dr. Robert Schneider
  "Huzurlu uluslararası ilişkileri desteklemek için ahlaki olarak spor yapmak"
- Dr. Roger Maro Enoka
  "Çevresel sinirlerin elektriksel stimülasyonu ile sağlanan fonksiyonel kazanımlar"
- Dr. Antonio Paoli
  "Direnç antrenmanı uyumlarının moleküler temelleri: halterden miyozine"
- Dr. Nimet Haşıl Korkmaz
  "Değişen eğitim'de beden eğitimi ve spor nereye gidiyor?"
- Dr. Selda Bereket Yücel
  "HIIT herkes için uygun mu? Yüksek şiddetli interval antrenmanlara fizyolojik ve performans adaptasyonları"
- Dr. Semiyha Tuncel
  "Sporda meslek etiği: Doğruluk mu itaat mi?"
- Dr. Hayri Ertan
  "Üst Düzey Sportif Becerilerin Nöro-Mekanik Yöntemlerle Çözümlenmesi"
- Dr. Ian Jones
  "Sporda araştırma yöntemleri: Trendler ve gelecek olanakları"
- Dr. Ahmet Azmi Yetim
  "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Spor Örgütlenmesi ve Yönetimi"
- Dr. Suat Karaküçük
  "Boş Zaman: Bir Temel İnsan Hakkı"
- Dr. Nadhim Al Wattar
  "Sporda kendini nesneleştirme"
- Dr. Bilge Donuk
  "Spor yönetim ve organizasyonlarında etik yaklaşımlar"
- Dr. Fevziye Hülya Aşçı
  "Sporda Pozitif Psikoloji: Optimal Performans Duygu Durumu"
- Dr. Salih Pınar
  "Sağlıklı yaşamdan sportif performansa giden yolda fittness antrenman modeli"
- Dr. Jørn Wulff Helge
  "Maksimum yağ oksidasyonu; Sağlık ve performans için çıkarımlar"
- Dr. Sadi Kurdak
  "Egzersizde karbonhidrat metabolizması ve diyabetes mellitus"
- Dr. Tahir Hazır
  "Elit Sporcularda Gen Performans İlişkisi: ACTN-3 ve ACE Gen Polimorfizm"
- Dr. Martin Roderick
  "Profesyonel sporcular, spor bilimleri ve artan sporcu sağlığı sorunu: Üst düzey sporda iş gücü organizasyonunun incelenmesi"
- Dr. Alex J Y Lee
  "Nöromüsküler kontrol ve fonksiyonel performans"
- Dr. Gül Baltacı
  "Yaralanmaların Önlenmesinde Sürdürülebilir Rehabilitasyon: Üst Ekstremite"
- Dr. Hayri Baran Yosmaoğlu
  "Yaralanmaların Önlenmesinde Sürdürülebilir Rehabilitasyon: Alt Ekstremite"
- Dr. Derya Özer Kaya
- "Yaralanmaların Önlenmesinde Sürdürülebilir Rehabilitasyon: Omurga"

- Dr. Ali Erdoğan
  "Yaralanmalardan Korunmada Yeni Stratejiler: Bilimin Ardındaki Teknoloji"
- Dr. Metin Ergün
  "Yaralanmadan Koruyucu Programlar Gerçekten Etkili mi?"
- Dr. Cengizhan Özgürbüz
  "Yaralanmalardan Korunmada Sensorimotor Sistem Uygulamaları"
- Dr. Gıyasettin Demirhan
  "Hareketin Yarattığı Kültür ve Geleceğimiz"
- Dr. Uwe Pühse
  "Çocuk ve Ergenlerde Fiziksel Aktivite Müdahalelerinin Bilişsel ve Akademik Performans Üzerine Etkileri"
- Dr. Tomasz Niznikowski
  "Farklı Geri Bildirimlerle Motor Beceri Öğreniminin Geliştirilmesi"
- Dr. Seyfi Savaş
  "Türkiye'de dünden bugüne basketbol antrenörlük eğitimi"
- Dr. Bihter Akınoğlu
  "Sporcularda Postür Analizi: Cinsiyet ve Spor Dalına Özgü Postürel Farklılıkların İncelenmesi"
- Dr. Tuğba KOCAHAN
  "Spor Yaralanmalarının Cinsiyet ve Spor Dalına Göre İncelenmesi"
- Dr. Ian Heazlewood
  "2006'dan 2019'a Kadar Kadınların Heptatlonunda Faktör Yapısı ve Performans Değişiklikleri: Heptatlon Eğitimi İçin Etkiler ve Uygulamalar"
- Dr. İbrahim Yıldıran
  "Selim Sırrı Tarcan'dan Yansımalar"
- Dr. Ömer Şener
  "Beden Eğitimi Öğretmenliğinin Gizemleri"
- Dr. Temuçin Faik Ertan
  "Atatürk Donemi Gençlik ve Spor Politikaları"

SB676

TÜRKİYE'DE FUTBOL ÜZERİNE YAPILAN DOKTORA TEZLERİNİN ANALİZİ

[1]EREN ULUÖZ

[1]ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU

ABSTRACT

ANALYSIS OF THE DOCTORAL THESIS PERFORMED ON FOOTBALL IN TURKEY

Football, as the whole world is one of the most popular sport in Turkey. With the intensive use of scientific developments in the field of sports in recent years, the number of scientific studies on sports branches has increased significantly. The aim of the study is made of bibliographic analysis done doctoral thesis on football in Turkey. In this study, the subjects that the theses focus on were tried to be determined by content analysis method. Higher Education Institution (YÖK) National Thesis Center Database was used as data source. As a result of the analysis, it was seen that there are 1347 doctoral dissertations on sports. 14.32% (193) of these theses were made on football branch. 155 of the theses are open to full access. However, access to the full text of 38 theses is restricted. When the distribution of doctoral dissertations according to universities is examined, it is seen that 25,90% (50 of them) are made in Gazi University and 18,65% (36) of them are made in Marmara University. These high rates are followed by Ankara University with a rate of 5.18% (10), 19 Mayıs University with a rate of 3.63% (7), and Ege University and Anadolu University with a rate of 3.63%. When the distribution of theses according to the written language is examined, it is seen that only 4,14% (8) of the theses are written in English. 95.86% of the theses were written in Turkish. It was found that the distribution of the doctoral theses examined was higher in management sciences (29.53-57%) and psychosocial areas (26.94-52%). The fields of sports physiology (18.65% - 36%), and movement and training science (18.65% - 36%) were the most followed. On the other hand, it was seen that 3.10% (6) in sports health sciences and 1.53% (3) in thesis (3) were made on disabled people. On the other hand, it was seen that there was only one thesis on gender in football (0.05%). As a result, the results obtained in this study show that nearly half of the doctoral dissertations in football were conducted at Gazi University and Marmara University. We think that studies on gender and disabled people should be increased in football.

Key words: Football, Theses, PhD

GİRİŞ VE AMAÇ

Spor, içinde yaşadığımız yüzyılda toplumlar arası iletişimlerin kurulmasında önemli bir faktör olarak ekonomik, sosyal, kültürel düzeyde gelişimini sürdürmektedir. Özellikle futbol, tüm dünya toplumlarının ilgi odağını oluşturarak seyirci potansiyelinin ve katılımın en yüksek olduğu spor dalı haline gelmiştir. Bu nedenle futbolun gerek öğretiminde gerekse niteliğinin yükseltilmesinde futbol antrenörlerinin tartışmasız önemi büyüktür[1].

Günümüzde sportif performansın; teknik, taktik ve motorik becerilerle bütünleşerek ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu becerilerin gelişimi ve etkileşimi sporcular için önemli bir unsurdur. Son yıllarda gerek ulusal gerekse uluslararası sportif rekabette büyük bir rol oynayan futbolda, sporcularhem fiziksel hem de psikolojik güçlerini çoklu yönlü olarak geliştirmeye yöneltilmiştir[2]. Küreselleşme ile birlikte futbol da yavaş yavaş spor olmaktan öteye doğru yol almaktadır. Çok basit bir şekilde futbolu, sadece bir spor olarak görebilme olanağımız ya da sporun dallarından birisi olarak değerlendirme imkanımız neredeyse kalmamıştır. Milyarların ilgisini çeken bir spor dalı olarak futbol, bugün olimpik ruhtan hızla uzaklaşarak; günümüzün en yaygın tüketim kalıplarını belirleyen ticari işkollarından birisi olup çıkmıştır. Bunun parasal anlamı ise, tüm dünya genelinde yaklaşık 500 milyar dolara yaklaşan devasa cirodur[3]. Futbol sporu dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de oldukça yaygın ve popüler bir spor dalıdır. Profesyonel sporcuların yanı sıra dünya genelinde amatör ve rekreasyonel amaçlarla milyonlarca kişi Futbol oynamaktadır. Futbola gösterilen bu yoğun ilgi bilimsel ortamda üzerine birçok bilimsel çalışma yapılmasına neden olmaktadır.

Özellikle son yıllarda Futbol sporunun yüksek oranlara ulaşan yaygınlığı ve popülerliği spor bilimcileri ve ilişkili alanlardaki bilim insanlarını Futbol sporunda karşılaşılan problem durumlarına bilimsel bir bakış açısıyla eğilmeye sevk etmiştir. Ulusal ve yerli literatür incelendiğinde son yıllarda tüm spor dallarında olduğu gibi Futbol branşında da bilimsel makaleler ve lisans üstü tezler bu araştırmaların raporlaştırılma biçimleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Araştırmacıyı bu çalışmayı yapmaya yönelten etmenler ve özdüşünümsel bakış: Futbol branşına ilgisi bulunan araştırmacı yerli literatürde örnekleminde başka branşlarla beraber Futbol sporunda rol alan aktörlerinin de (sporcu, hakem, antenör, seyirci, veli vb) bulunduğu çalışmalara sıkça rastlanmasına rağmen, salt Futbol sporundaki problem durumlarını araştıran çalışmaların çok kısıtlı sayıda olduğunu düşünmektedir. Bu düşüncesinin doğru olup olmadığını araştırmak ve mevcut durumu betimleyebilmek için bu araştırmayı yapmaya yönelmiştir. Bu amaçla bilime bir yenilik getirme ya da bilinen bir yöntemi başka bir alana uygulama amacıyla yapılan doktora tezlerini incelemiştir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de Futbol üzerine yapılan doktora tezlerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma deseni: Çalışmada betimsel bir bakış açısı kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ve içerik analizi yöntemi uygulamıştır.

Evren örneklem: Araştırmada tüm evrenin örneklem olarak alındığı tam doyum yöntemi kullanılmış olup evrenin tamamı örneklem olarak incelenmiş ve çalışmaya dâhil edilmiştir.

Odak konular: Türkiye'de yapılmış futbolla ilgili doktora tezlerinin sayıları, futbol ile ilgili doktora tezlerinin spor alanında yapılmış tüm doktora tezlerinin içerisindeki oranı, odaklandığı konular, üniversitelere göre dağılımları, yazım dilleri, spor bilimleri alanlarına göre dağılımları, erişime açıklık oranları belirlenmeye çalışılmıştır.

Veri kaynağı: Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanıkullanılmıştır[4].

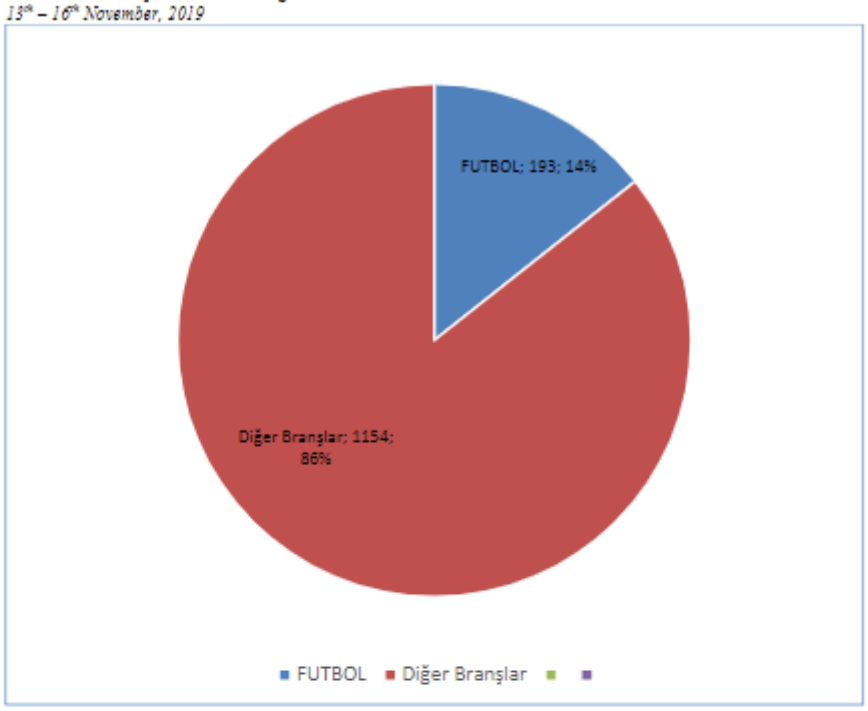
İstatistik Yöntemler: Çalışmada içerik analizi incelenen tezler sayısal değerler bakımından yüzde ve frekans değerleri hesaplanarak betimsel istatistik yöntemlerle sunulmuştur.

Nitel analiz: Türkiye'de yapılmış futbol konulu doktora tezlerinde araştırılan konular başlıkları anahtar kelimeleri ve içerikleri bakımından içerik analizi yöntemleri ile incelenmiştir.

BULGULAR

Yapılan analiz sonucunda spor konulu toplam 1347 doktora tezi olduğu görülmüştür. Bu tezlerin %14,32'ü (193 adet) futbol branşı üzerine yapılmıştır. Tezlerin 155'i tam erişime açık durumdadır. Buna karşılık 38 tezin tam metnine erişim kısıtlanmıştır. Yayınlanan doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımını bakıldığında tezlerin %25,90'ının (50 adet) Gazi Üniversitesinde, %18,65'inin (36 adet) Marmara Üniversitesi'nde yapıldığı görülmektedir. Bu yüksek oranları Ankara Üniversitesi %5,18'lik oranla (10 adet), 19 Mayıs Üniversitesi %3,63'lük oranla (7 adet), Ege üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi ise %3,63'lük oranlarla takip etmektedir. Tezlerin yazım diline göre dağılımı incelendiğinde ise tezlerin sadece %4,14'ünün (8 adet) İngilizce dilinde yazıldığı görülmüştür. Tezlerin %95,86'lik kısmının ise Türkçe dilinde yazıldığı görülmüştür. Doktora tezlerinin alanlara göre dağılımlarında yönetim bilimleri (%29,53 - 57 adet) ve psikososyal alanlarda (%26,94 – 52 adet) daha yüksek oranda çalışma yapıldığı bulunmuştur. Spor fizyolojisi (%18,65 – 36 adet), ve hareket ve antrenman bilimi (%18,65 – 36 adet) alanları ise bu alanların ardından en fazla çalışma yapılan alanlardır. Buna karşılık spor sağlık bilimleri alanında %3,10 oranında (6), engelliler üzerine ise %1,53 (3 adet) oranında tez (3 adet) yapıldığı görülmüştür. Futbolda toplumsal cinsiyet üzerine ise sadece 1 tezin yapıldığı görülmüştür (%0,05).

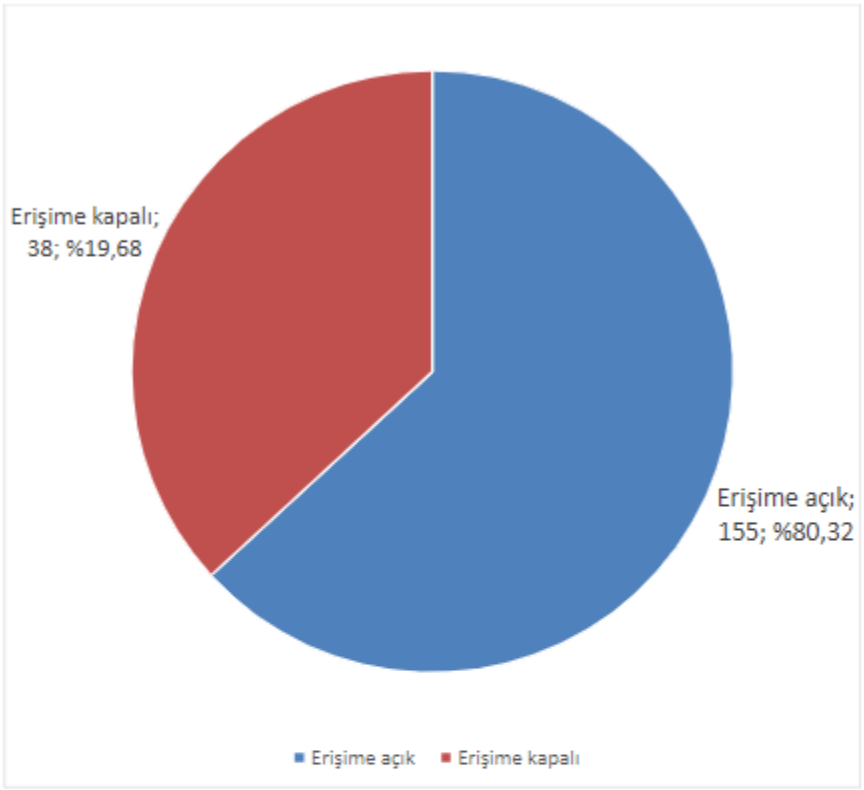
Şekil 1'de futbol branşında yapılan tezlerin spor alanında yapılan tüm tezler içindeki oranı verilmiştir.

Şekil 1. Futbol Branşında Yapılan Tezlerin Spor Alanında Yapılan Tüm Tezler İçindeki Oranı

Şekil 1'de görüldüğü gibi yapılan analiz sonucunda spor konulu toplam 1347 doktora tezi olduğu belirlenmiştir. Bu tezlerin %86,55'i (1354 adet) farklı konularda yapılırken, %14'ü (193 adet) futbol üzerine yapılmıştır.

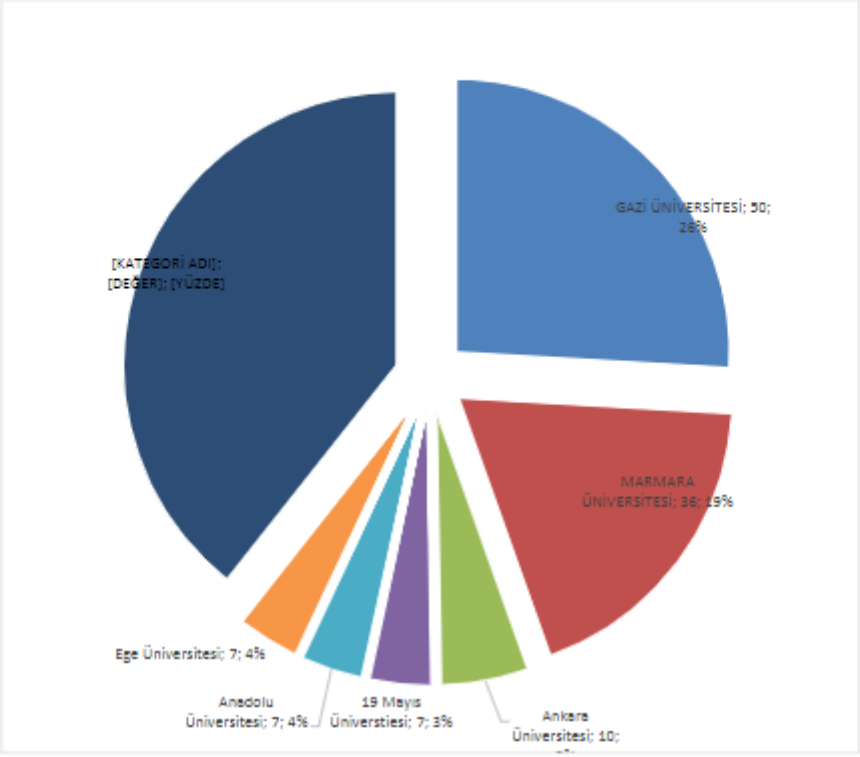
Şekil 2'de futbol branşında yapılan doktora tezlerin tam metin erişime açıklık oranları verilmiştir.

Şekil 2. Doktora Tezlerinin Tam Metin Erişime Açıklık Oranları

Şekil 2'de görüldüğü üzere futbol branşında yazılan tezlerin %80,32 (155 adet) tam erişime açık durumdadır. Buna karşılık tezlerin %19,68'inin (38 adet) tam metnine erişim kısıtlanmıştır.

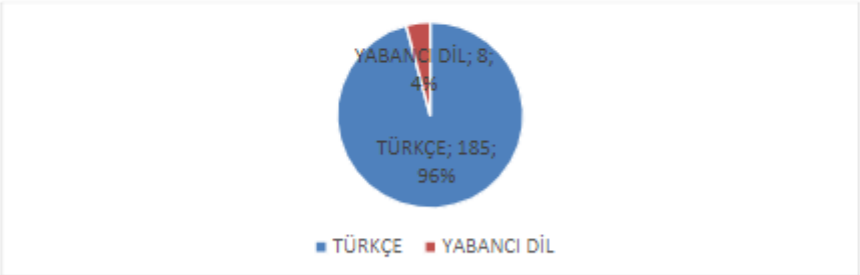
Şekil 3'de futbol branşında yazılmış doktora tezlerinin yapıldıkları üniversitelere göre dağılımları verilmiştir.

Şekil 3. Futbol Branşında Yazılmış Doktora Tezlerinin Üniversitelere Göre Dağılımları

Şekil 3'de Yayınlanan doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımını bakıldığında tezlerin %25,90'ının (50 adet) Gazi Üniversitesinde, %18,65'inin (36 adet) Marmara Üniversitesi'nde yapıldığı görülmektedir. Bu yüksek oranları Ankara Üniversitesi %5,18'lik oranla (10 adet), 19 Mayıs Üniversitesi %3,63'lik oranla (7 adet), Ege üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi ise %3,63'lük oranlarla takip etmektedir.

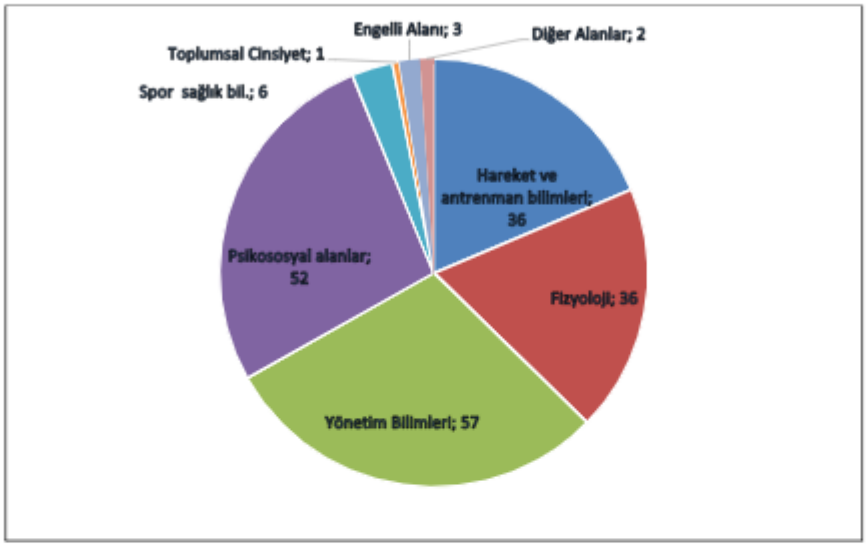
Şekil 4'de futbol branşında yazılmış doktora tezlerinin yazım dillerine göre dağılımları verilmiştir.

Şekil 4. Futbol Branşında Yazılmış Doktora Tezlerinin yazım dillerine göre dağılımları

Şekil 4'de görüldüğü Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında futbolla ilgili yazılmış doktora tezlerinin %4'ü yabancı dilde, %96'sı ise Türkçe dilinde yazılmıştır.

Şekil 5'de Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında futbolla ilgili yazılmış doktora tezlerinin spor bilimleri alanlarına göre dağılımları verilmiştir.

Şekil 5. Türkiye'de Yapılan Doktora Tezlerinin Alanlara Göre Dağılımı

İncelenen doktora tezlerinin alanlara göre dağılımlarında yönetim bilimleri (%29,53 - 57 adet) ve psikososyal alanlarda (%26,94 – 52 adet) daha yüksek oranda çalışma yapıldığı bulunmuştur. Spor fizyolojisi (%18,65 – 36 adet), ve hareket ve antrenman bilimi (%18,65 – 36 adet) alanları ise bu alanların ardından en fazla çalışma yapılan alanlardır. Buna karşılık spor sağlık bilimleri alanında %3,10 oranında (6), engelliler üzerine ise %1,53 (3 adet) oranında tez (3 adet) yapıldığı görülmüştür. Futbolda toplumsal cinsiyet üzerine ise sadece 1 tezin yapıldığı görülmüştür (%0,05).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma bulgularına genel olarak baktığımızda Futbol gibi popüler ve katılım yayınlığı oldukça yüksek bir spor branşında bu kadar az sayıda doktora tezi yapılmış olmasını olumsuz bir durum olarak düşünebiliriz. Futbol konusunda yapılmış doktora tezlerinin üniversitelere göre dağılımlarını incelediğimizde Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nin tüm tezlerin yarısına yakınını ürettiği görülmektedir. Türkiye'de spor bilimleri alanında açık bulunan doktora programlarının sayısının oldukça fazla olmasına rağmen tüm tezlerin yarıdan fazlasının bu iki üniversitemiz tarafından üretilmiş olması kendileri açısından olumlu olarak görülse de ülkedeki Futbol sporuna bilimsel katkı verme açısından diğer doktora programına sahip kurumlarımız açısından olumsuz bir durum olarak görülebilir.

İncelenen doktora tezlerinin alanlara göre dağılımları incelendiğinde Yönetim Bilimleri, hareket ve antrenman bilimleri psikososyal alanlar ve fizyoloji alanlarda daha yüksek oranda çalışma yapıldığı görülmüştür. Engellilerde spor alanları ise bu alanların ardından en fazla çalışma yapılan alanlardır. Spor bilimleri temel alanı altındaki alt alanların çeşitliliği ve spor bilimleri alanının multidisipliner yapısı göz önüne alındığında tezlerin dar bir konu kümesi üzerinde yoğunlaşması çalışmanın bir başka olumsuz sonucu olarak görülebilir.

Sonuç olarak çalışmada elde edilen bulgulara bakıldığında Futbol branşında yapılan doktora tezlerinin sayısal açıdan, konu çeşitliliği bakımından ve üniversitelere göre dağılımlarındaki denge açısından yetersiz bir durumda olduğu söylenebilir. Öneri olarak araştırmalara örneklem olarak Futbol aktörlerinin de eklendiği çalışmalar kadar tamamen Futbol branşına özgü problem durumlarını incelemeyi amaçlayan çalışmaların da doktora düzeyinde çalışılmasının hem branşa hem de Futbol sporunun katılımcılarına olumlu katkılar sağlayacağını düşünmekteyiz.

Kaynaklar

1. İmamoğlu, A. F., Kocak, M., & Sunay, H. Türkiye Ve Bazı Avrupa Ülkelerinde (Almanya, Avusturya, İngiltere Ve İskoçya) Futbol Antrenör Yetiştirme Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, *1*(4), 76-90.
2. Yalçın, İ. (2018). Profesyonel Futbolcularda Zihinde Canlandırma İle Öz Güven arasındaki İlişkinin Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi.
3. İnan, T. (2007). Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin gişe gelirlerini arttırmaya yönelik uygulamaların incelenmesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana*.
4. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Resmi Web Sitesi. (2019) Erişim: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp , Erişim Tarihi: 14.12.2019